

## INDONEZIJA, SURAKARTA – avgust 2018

### POROČILO ENOMESEČNE IFMSA KLINIČNE IZMENJAVE

**Neža Sofija Pristov, 4. Letnik**

**Čas izmenjave:**

*od 6. 8. do 31. 8. 2018*

---

#### SPLOŠNO:

##### **Država in kraj izmenjave**

*Indonezija je 4. največja država na svetu po prebivalcih, sestavljena je iz veliko večjih in manjših otokov. Surakarta je mesto v Centralni Javi, zelo blizu zgodovinske Yogyakarte, kamor smo se tudi tekom socialnega programa dvakrat odpravili na izlet. Mesto je relativno majhno, ima manj prebivalcev kot Ljubljana ter samo 1 nebotičnik, ostalo so manjše hiške. Mesto zato daje občutek domačnosti. V mestu še vedno živi sultan z družino, čeprav politične vloge nima več. Solo, kot mesto kličejo Indoneziji, je zelo tradicionalno, prebivalci ohranjajo svojo kulturo in so nanjo zelo ponosni.*

##### **Viza**

*V Indonezijo vsak državljan Slovenije potrebuje vizo – turistična viza za 30 dni ob prihodu v državo je zastoj, ker pa smo bili mi del klinične izmenjave, smo potrebovali dobiti social-cultural vizo. Za vizo je potrebno zaprositi na ambasadi na Dunaju, sam potek obravnave (ko so dokumenti že enkrat na Dunaju) pa traja 3 delovne dni. Cena vize je 50 evrov. Sama sem se, da potrebujem vizo, spomnila natančno 10 dni pred odhodom. Na ambasadi so mi svetovali, da svojih dokumentov ne pošiljam po pošti, temveč jih predam posebnim »prevozom«, ki vsak dan iz Ljubljane dokumente vozijo na ambasade na Dunaj. Vizo sem dobila pred odhodom (na srečo), a je šlo za las! Francozinji, ki sta bili z mano na izmenjavi, nista imeli social-cultural vize, temveč sta za 30 evrov kupili turistično vizo, ki jo je po 30 dneh treba podaljšati. Čeprav to ni uradno, se je očitno dalo urediti stvar tudi tako ...*

##### **Zdravje**

*Sama sem se zaradi lansko letne izkušnje v Mehiki cepila za hepatitis A. Na Javi malarije ni, tako da antimalarikov nisem nosila s sabo. Indoneziji zahtevajo tudi TBC test, ki sem ga opravila na Infekcijski kliniki v Ljubljani. V potovalni lekarni sem imela zelo veliko stvari, samo dveh ključnih (ki sem jih dejansko poleg antibiotikov rabila) nisem imela: to so povoji in kirurški obliži in pa aktivno oglje in*

rehidracija. Z bratom sva kasneje šla potovat po Baliu, kjer je moj brat imel manjšo prometno nesrečo – potreboval je obliže in atb. Proti koncu najnega potovanja je (prav tako moj brat – očitno mu je res sledila nesreča glede zdravja) dobil okužbo z E. Colli – aktivno oglje in rehidracijski prašek nama bi zagotovo prišel prav! V Indoneziji je pogost tudi denga, pred njim se na žalost ne da zaščititi.

### **Varnost**

Indonezija je načeloma varna država, jaz sem se ves čas svojega bivanja počutila zelo varno. Ljudje so prijazni in ne delujejo, da bi ti lahko kar koli želeli narediti. (Vem, da ni to del izmenjave, a še vseeno, v Kuti, na Baliu, so naju hoteli oropati medtem ko sva vozila skuter po avtocesti 90 km/h ...)

### **Denar**

Denar v Indoneziji je indonezijska rupija: 6 evrov je približno 100.000 IDR. Jaz sem denar dvigovala na bankomatih, je pa tudi veliko menjalnic. Viza ali MasterCard, Maestro ne pride v poštev. Indonezija je poceni destinacija, prijazna za denarnico.

### **Prevoz**

Karto sem kupila maja, zanjo sem odštela 560 evrov preko uradne strani Turkish Airlines. Moj let je bil časovno zelo ugoden: Ljubljana – Istanbul – Jakarta s prestopom dolgim samo 3h. V Surakarto sem letala za 20 evrov z Citilinkom, let traja 2h. Kasneje sem uporabila tudi AirAsia, Jetstar in Garuda Airlines – zadnja je najdržaja (cena leta Solo – Jakarta je bil v enosmer 35 evrov, je pa linija najbolj zanesljiva).

---

## **IZMENJAVA:**

### **Komunikacija pred izmenjavo**

En mesec pred izmenjavo me je kontaktirala moja kontaktna oseba najprej preko majla, kasneje pa še preko Instagrama, ker nisem odgovorila v 2 dneh. Yuda je bil zelo prijazen, razložil mi je vse, od tega, kaj potrebujem, kako dobim vizo in na vsa moja vprašanja, ki sem jih imela. Brez njega se na pridobitev vize verjetno ne bi spomnila ... Kakšen teden pred izmenjavo smo bili vsi vključeni tudi v Whatsapp skupino.

### **Sprejem s strani tujih študentov**

Moja kontaktna oseba in še dva študenta medicine so me pričakali na letališču z velikim transparentom. Prvi dan so me pospremili v hotel za eno noč, me potem peljali naslednji dan na zajtrk, na fakuleto in

*potem še do moje trajne nastanitve. Pospremili so me tudi v bolnico in predstavili menotruju. Ker so bile vse kontaktne osebe še na predkliniki, smo vsi dobili še dodatnega »buddyja«, s katerim smo bili cel mesec na oddelku. Vsak incoming je imel svojo kontaktno osebo, smo se pa družili potem tudi med sabo in z drugimi CP-ji. Z nami so nekateri preživeli zelo veliko časa tudi zunaj socialnega programa. Na koncu izmenjave sem dobila polno nekih daril, ne samo od mojega CP-ja, temveč tudi od drugih Indonezijcev.*

### **Nastanitev**

*Jaz sem imela veliko srečo, saj sem takoj pristala v nastanitvi, ki je bila super. Drugi niso imeli vsi take sreče, saj so 1 teden preživeli v sobah, kjer je bil jogi na tleh, bile so prašne in umazane ter zatohle. Ko so se pritožili, so jih premestili k nam.*

*Vsak je imel svojo sobo, imela sem klimo, pisano mizo, omaro, ogledalo in posteljo. Kopalnico smo si tri študentke delile. Kuhinja je bila simbolična, teoretično bi lahko kaj skuhal – jaz nisem nikoli. Imeli smo tudi skupni prostor, hladilnik, internet je delal hitro. Dormitory je bil 4 minute stran od bolnice.*

*Edine težave, ki sem jih imela, je bila dorm lady. Ni znala besede angleško, jaz pa seveda ne besede indonezijsko, tako da je naša govorica potekala predvsem preko spuščanja različnih zvokov, telesne in obrazne mimike (nikoli ne bom pozabila, ko je 60-letna gospa začela poskakovati po atriju in oponašati konja, ker jo je zanimalo, če smo šli na vulkan s konji). Indonezija je muslimanska država, kar pomeni, da imajo veliko nenapisanih pravil, ki so za naše standarde podobni omejevanju svobode. Pravil sem se naučila takrat, ko sem jih prekršila ... naprimer PRIMER ŠT. 1: Avstrijec je želel videti sobo, v kateri sem bila jaz, saj sem imela sobo veliko boljšo od njegove. V mojo sobo je stopil za natančno 5 minut, vrata so bila ves čas na stežaj odprta. Preden je uspel oditi, sem že dobila Whatsapp od mojega CP: »Sophie, have you brought any MEN into your room?« V MNOŽINI. Ko sem odgovorila pritrdilno, je sledil odgovor, da moški v mojem dormitoryju niso dovoljeni ... PRIMER ŠT. 2: Ko sem prišla domov ob 12 ponoči (klubov v Solo ni, tako da kaj kasneje kot ob 00.00 greš že težko domov), sem našla vrata zaklenjena. Kasneje so mi povedali, da imamo uro, ki je bila 23.00 (tega pravila se nekako nikoli nismo uspele držati, kar naprej smo bile pozne, a nam je dorm lady četudi je godrnjala, vedno odprla).*

### **Prehrana**

*Dobili smo žepnino v vrednosti 300.000 IDR, kar je približno 18 evrov. Če bi jedel v kantini, kjer je obrok okoli 10.000 IDR (manj kot 1 evro), bi bilo denarja dovolj. Sama sem velikokrat za kosilo jedla kje drugje, tako da sem si hrano morala pokriti tudi iz lastnega žepa. Hrana je kar pikantna, sama sem morala tudi malo odmisliti higienske standarde v kuhinji ... za vegetarijance prijazna!*

### **Družabni program**

*Socialni program je bil zelo obsežen: organizirali so welcome party in farewell party v dveh različnih restavracijah, kjer so hrano plačali oni. Šli smo dvakrat v Yogyakarta, peljali so nas oni z avtomobili in za bencin niso zaračunali nič. Prvič smo šli na izlet samo za en dan, takrat smo si ogledali budistični tempelj Borobodour in samo mesto. Drugič smo v Yogji prespali- prvi dan smo šli skupaj z incomingi iz dveh drugih fakultet na rafting, zvečer smo si ogledali Ramayana balet pred hinduističnim templjem Prambananom. V nedeljo smo šli na sončni vzhod, kasneje so nas peljali na tradicionalni indonezijski zajtrk (sliši se veliko bolje kot je – glede na to, da smo jedli riž in spicy kokosovo omako). Obiskali smo tudi muzej, kjer smo se izobrazili vse o Javi in njeni kulturi. Indonezijci so organizirali tudi izlet po mestu Solo, kjer so incomingi izdelovali svoj batik. Ogledali smo si tudi tradicionalno predstavo v teatru.*

---

### **STROKOVNI DEL:**

#### **Opis zdravstva v državi:**

*Študentje medicine si morajo študij plačevati, prav tako si morajo plačati specializacijo. Študentje v zadnjih dveh letih delajo v bolnici podnevi in tudi enkrat do dvakrat na teden ponoči. Zdravstveno zavarovanje je slabo organizirano, zato ljudje velikokrat hodijo k zdravniku v privatno kliniko.*

#### **Delo v bolnišnici (samo za klinične izmenjave)**

*Klinično prakso sem izvajala v RSUD Moewardi Hospital na oddelku za ginekologijo in porodničarstvo. Večino časa sem preživela v operacijski dvorani, kjer sem spremljala različne operacije (od tumorjev, cist, endometrioz, odstranitev materice, placenta previa – carski rez ...). Ker je bolnica najvišja terciarna ustavnova, kjer so primeri večinoma izredno hudi, indonezijski študentje medicine nimajo vstopa v operacijsko dvorano. Jaz sem tako večino operacij samo opazovala, s tem da so se vedno našli zdravniki, ki so mi v angleščini natančno opisali potek operacije, zakaj je tako kot je in tudi klinično sliko vsakega primera posebej. Izven operacijske dvorane sem se naučila izvajati ultrazvok naosečnicam, UZ sem na koncu delala sama brez pomoči drugih. Prav tako sem se naučila delati CTG, potipati maternični vrat in oceniti koliko cm je nosečnica odrta. Sama sem izvajala tudi preglede, znala oceniti, kakšna je pozicija dojenčka itd. Porodov v bolnici ni bilo veliko, saj večinoma ženske rodijo v bolnicah na podežlju. V urgentni ambulanti sem videla tudi primer eklampsije in se naučila, kako se izvede splav. Predstavila sem tudi svojo pacientko med poukom indonezijskemu profesorju.*

*Ves čas moje prakse me je spremljala indonezijska študentka, ki me je vodila okrog in me tudi veliko stvari naučila in razložila sama.*

*Lahko omenim še, da sem med delom v bolnici morala nositi dolge hlače in rokava, ni pa se mi bilo potrebno pokrivati čez glavo (indonezija je muslimanska država).*

### **Mentorstvo**

*Svojega mentorja sem videla 3krat, bila pa sva na zvezi preko Whatsapp. Moji mentorji so bili od študentov medicine do drugih zdravnikov in specializantov, ki so bili v bližini.*

### **Pridobljeno znanje in izkušnje**

*Naučila sem se veliko novega – kako se izvaja CTG, UZ, pregled itd Ginekologije v Sloveniji še nisem imela, tako da ne vem, koliko izkušenj in znanja bi dobila v Sloveniji.*

---

## **ZAKLJUČEK:**

### **Splošna ocena izmenjave**

*Izmenjava mi je bila zelo všeč, bila je neverjetna izkušnja. Tekom enega meseca sem se naučila veliko novega, kar se tiče strokovnega znanja,, predvsem pa sem spoznala veliko novih ljudi. Ker sem bila na izmenjavi edina Slovenka, sem veliko bolj navezala stik z ostalimi incomingi in indonezijskimi študentje kot recimo lansko leto v Mehiki, kjer nas je bilo 6 Slovencev. Ker je Indonezija muslimanska država, sem imela priložnost spoznati življenje v islamski državi. Živeti en mesec na enem mestu v neturističnem kraju ali pa biti samo turist, je popolnoma drugačna izkušnja. Lagala bi se, če bi rekla, da je bilo vse samo lepo, velikokrat sem (sploh na začetku) bila jezna na pravila, ki jih nisem razumela, saj niso bila logična, hkartu pa se mi je zdelo, da mi odtegujejo moje pravice, ki sem jih dobila z rojstvom. Kasneje sem se na življenje navadila in na nek način vzljubila, saj je le to potekalo v bolj počasnem in predvidljivem tempu. S tem ko se odpravimo na drug konec sveta in smo vrženi v popolnoma drugačno kulturo od naše, si lahko razširimo obzorja in drugače razumemo svet, kot bi ga lahko samo z branjem knjig.*

### **Komu bi izmenjavo v tvojem mestu/državi priporočal?**

*Če razmišljaš o Indoneziji definitivno priporočam Solo ali Yogyakarta, saj se mesti nahajati blizu turističnih znamenitosti (mi smo šli tudi do vulkana Bromo, ki je 6 ur vožnje z vlakom stran).*

### Potrebnik

- *Dolge hlače in rokava, zaprte čevlje (party oblačila lahko pustiš doma)*
- *Zavedanje, da alkohola na Javi ni – občasno lahko v kakšnem baru najdeš pivo, ki pa je zelo drago*
- *Sprej proti komarjem in sončno kremo (me je sram priznati, me je sonce kar pošteno opeklo)*
- *Športno obuev, windstopper + kapo, če bi želeli iti na izlet na Bromo (močno priporočam)*

### Približna razdelitev stroškov

- *560 evrov povratna karta Ljubljana – Jakarta (in 50 evrov povratna karta Solo – Jakarta)*
- *80 evrov socialni program*
- *100 evrov hrana (jogurti, mleko, oatmeal, kruh – stvari, ki so pri nas poceni, so v Indoneziji drage)*
- *50 evrov viza*